

«Η καθημερινή ζωή στο Βυζάντιο» (Ιστορία Β΄ Γυμνασίου)

Επιμέλεια: Έφη Φραγκόγιαννη, καθηγήτρια
γαλλικών, 2^ο Γυμνάσιο Ν. Ιωνίας

Οικογενειακή ζωή

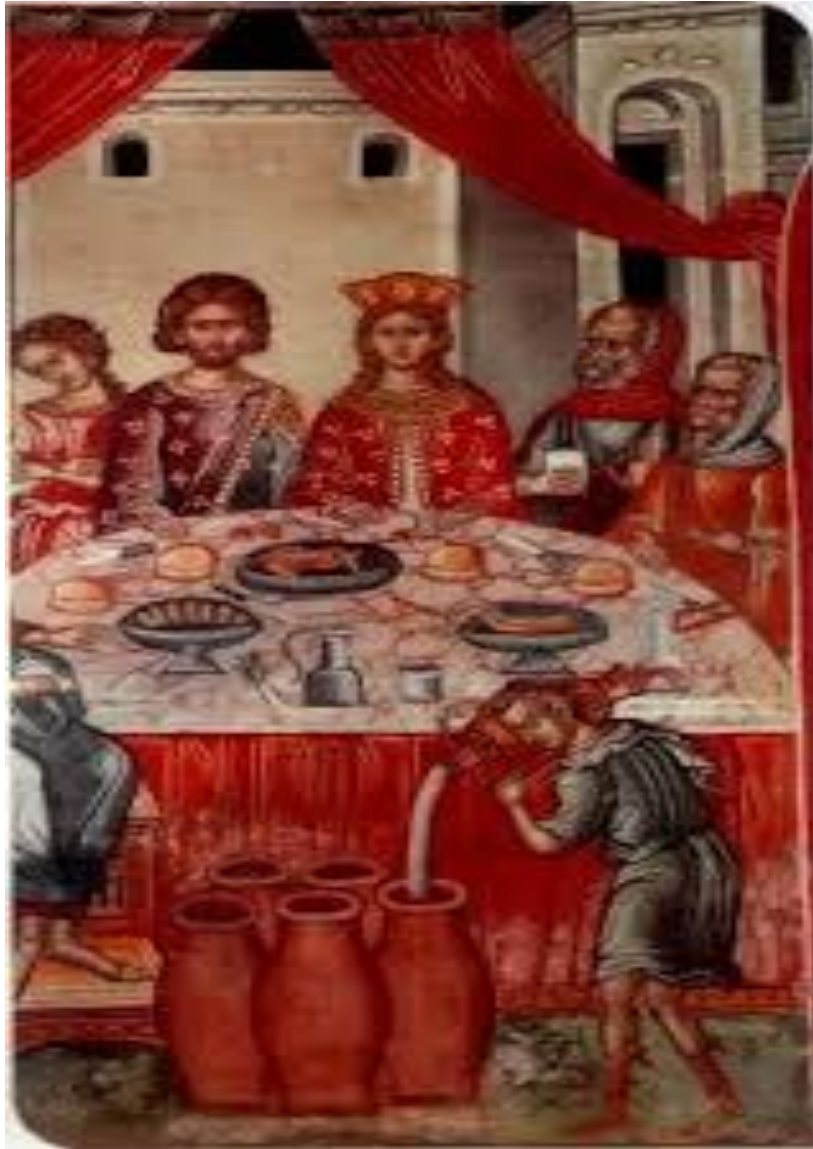
- Αρραβώνες: συμβόλαιο για προίκα νύφης και δώρα γαμπρού
- Γάμος: Τέλεση του μυστηρίου(νύφη άνω των 12- γαμπρός άνω των 14)
- Γαμήλιο γλέντι στο σπίτι του γαμπρού
- Επιτρέπεται το διαζύγιο

Βυζαντινός γάμος

Τα στέφανα

Η γυναίκα

- Λιγότερα δικαιώματα από τους άντρες
- Περιορισμένη συμμετοχή στην κοινωνική ζωή:
- Σκεπασμένο πρόσωπο
- Συνοδεία δούλου
- Απαγόρευση συμμετοχής σε δημόσιες τελετές
- Κυρίαρχος ρόλος στην οικογενειακή ζωή
- Μετά τον 11^ο αιώνα: Πρόσβαση στην παιδεία και συμμετοχή στα κοινά

ΓΥΝΑΙΚΕΣ

ΠΑΟΥΣΙΕΣ

ΧΩΡΙΚΕΣ

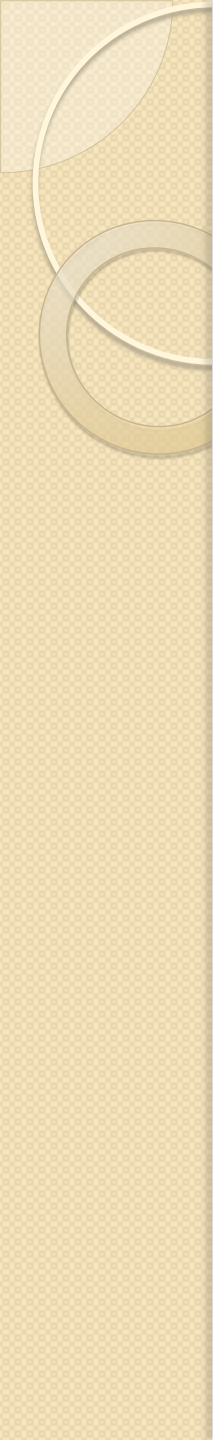
Το παιδί

- Το βαφτιστικό όνομα + το όνομα του πατέρα (αργότερα το επώνυμο)
- Φροντίδα από την οικογένεια
- Παραμύθια και αφηγήσεις από την Αγία Γραφή (μητέρα)
- Προστασία και συμπάθεια παιδιού και μητέρας από τη νομοθεσία

Κουδουνίστρα- κούκλα

Διάφορα παιχνίδια στο Βυζάντιο

τριάρα ή ντάμα

Το τσέρκι

πήλινα αλογάκια και αμάξια

Το σχολείο

- 1^{ος} κύκλος σπουδών: του γραμματιστή (7-12 ετών)
- 2^{ος} κύκλος σπουδών: του γραμματικού (άνω των 12 ετών)
- 3^{ος} κύκλος σπουδών: Πανεπιστήμιο
- **Μαθήματα:** ανάγνωση, γραφή, γραμματική, ρητορική, φιλοσοφία, αριθμητική, γεωμετρία, αστρονομία, μουσική, Όμηρο και άλλους αρχαίους συγγραφείς.

Το σχολείο

- Πόροι λειτουργίας σχολείων: δίδακτρα
- Δωρεάν σχολεία για τα ορφανά
- Δύο ειδών σχολεία:
- Κοσμικά σχολεία
- Εκκλησιαστικά σχολεία

Υγεία-Ιατρική-Κοινωνική περίθαλψη

- Οργανωμένες ιατρικές υπηρεσίες
- Νοσοκομείο σε κάθε πόλη
- Ιδιωτικά ιατρεία
- Πτωχοκομεία και
- Ορφανοτροφεία της Εκκλησίας
- Χρήση μαγείας για την αντιμετώπιση ασθενειών
- Ανταγωνισμός μαγείας και ιατρικής

And the people
prayed, as they did
before, in the temple.
124. Book of Hours
illumination by the
Master of the Hours
for Philip, Margrave of
Bavaria.

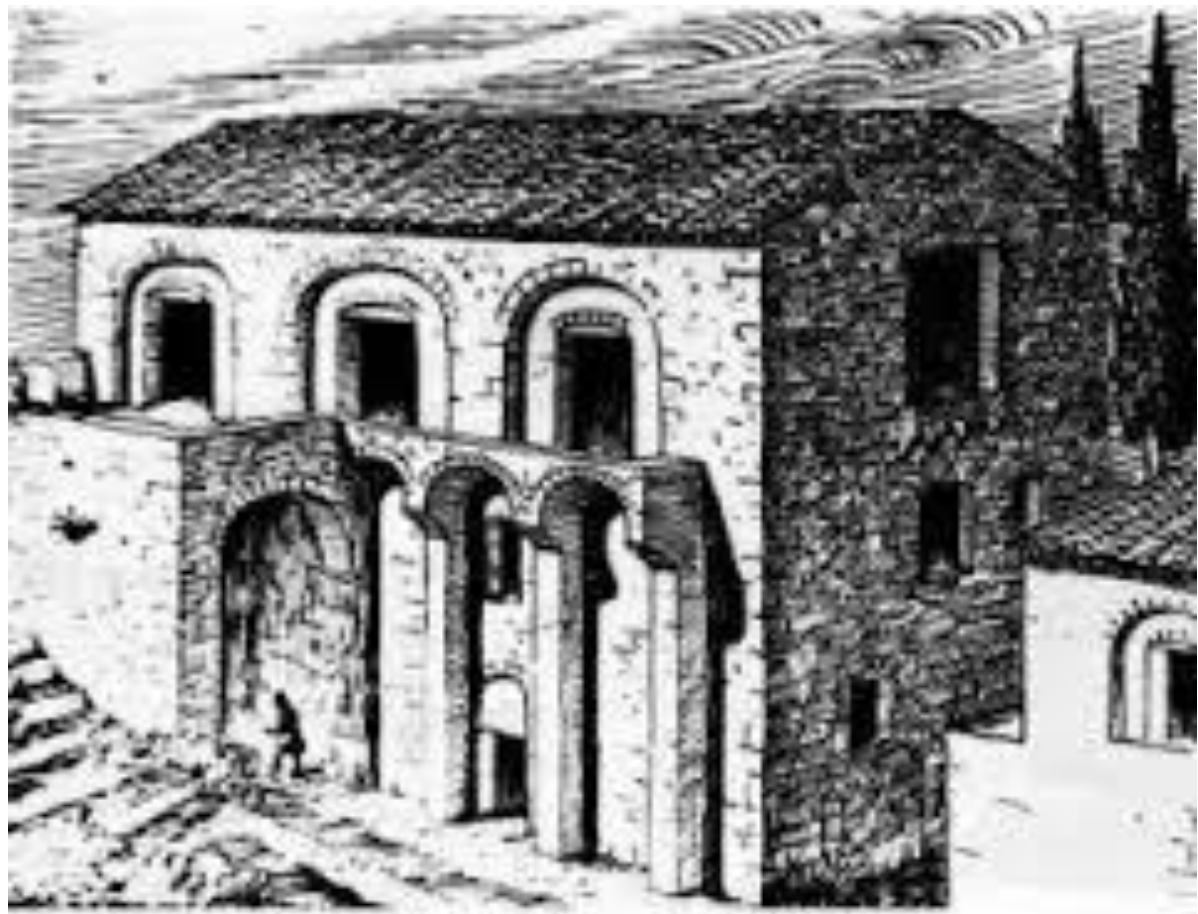

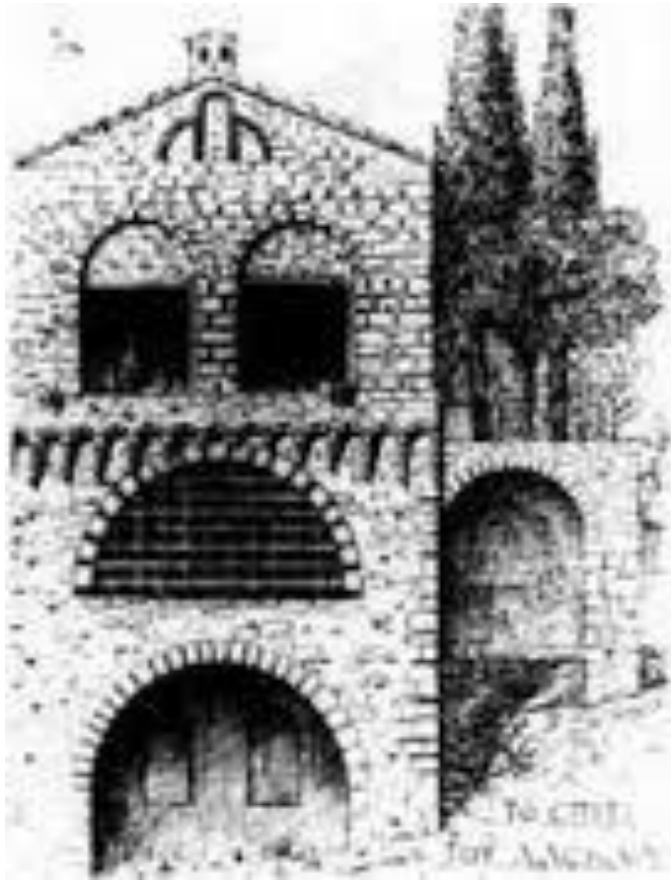
Σπίτια της πόλης

- **Σπίτια ευκατάστατων:**
- Κεντρική αίθουσα (υποδοχή)
- Ισόγειο: δωμάτιο με τζάκι, κουζίνα, πλυσταριό, λουτρό, εικονοστάσι ή παρεκκλήσι
- 1^{ος} όροφος : τα υπόλοιπα δωμάτια
- **Σπίτια φτωχών:** άθλια, χωρίς ανέσεις

Σπίτια του χωριού

- **Σπίτια μεγαλοκτηματιών:** πολυτελείς επαύλεις με εσωτερικούς κήπους και στοές
- **Σπίτια ευκατάστατων:** διώροφα
- **Ισόγειο:** κοτέτσι, στάβλος, αποθήκες
- **1^{ος} όροφος:** δωμάτια της οικογένειας
- **Σπίτια χωρικών:** μικρά, ένας χώρος διαιρεμένος σε δύο δωμάτια

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΣΠΙΤΙ

Ενδυμασία ανδρών

- **Οι αστοί φορούσαν:**
- Μακρύ χιτώνα με πτυχώσεις
- Δερμάτινες μπότες (χειμώνας)
ανατολίτικα παπούτσια (καλοκαίρι)
- **Οι χωρικοί φορούσαν:**
- Στιχάρια (χιτώνες χωρίς μανίκια) ζωσμένα στη μέση
- Βράκες μακριές ως τον αστράγαλο
- Ξυπόλυτοι ή παπούτσια ανοιχτά στη φτέρνα

Ενδυμασία γυναικών

- Ενδιαφέρον για τη μόδα
- Φορούν:
- Στιχάρι
- Ιμάτιο (μανδύας) με μακριά μανίκια που καλύπτει το κεφάλι
- Φροντίζουν τα μαλλιά τους
- Μακιγιάρονται
- Φορούν κοσμήματα
- Μεταξωτά και λινά υφάσματα για τις πλούσιες γυναίκες

Η ενδυμασία στο Μεσαίωνα: Βυζαντινοί (4^{ος} ως 15^{ος} αι. μ.Χ.)

Μεσαία τάξη

Αριστοκράτες

Ιερείς

Angela is a beautiful girl who
lives in a small town. She is
very kind and helpful. She
likes to read books and
play the piano. She is
very smart and hardworking.
She is also very friendly
and likes to help others.
She is a very good person
and everyone loves her.
She is a very good friend
and everyone loves her.
She is a very good person
and everyone loves her.

Ενδυμασία και μόδα

Οι Βυζαντινοί αγαπούσαν τη μόδα και τα κοσμήματα. Οι πιο ευκατάστατοι πολίτες επέλεγαν ακριβότερα ενδύματα.

Η διατροφή

- **Ευκατάστατοι:** ορεκτικά, κρέατα, ψάρια, γλυκά, κρασί.
- **Μέσος βυζαντινός:** δεν έχει πολλές διατροφικές επιλογές λόγω δυσκολιών (εχθρικές επιδρομές, αυθαιρεσίες των δυνατών, επιδημίες και θεομηνίες)

Ψυχαγωγία

- **Τρόποι ψυχαγωγίας:**
- Ιεροτελεστίες
- Θρησκευτικές γιορτές
- Κοινωνικές γιορτές
- Λαϊκές γιορτές
- **Στον Ιππόδρομο της Κωνσταντινούπολης:**
- Αρματοδρομίες
- Θρησκευτικές πομπές
- Δημόσιες τελετές
- Θεατρικές παραστάσεις
- Λαϊκά προγράμματα

- **Απόκριες:**
- Παρέλαση στους δρόμους μεταμφιεσμένοι
- **Νέα σελήνη:**
- Άναβαν φωτιές στους δρόμους και οι νέοι πηδούσαν πάνω από αυτές
- **Στην επαρχία:**
- Ετήσια πανηγύρια : λαϊκές γιορτές με μάγους, αστρολόγους, θεραπευτές, θαυματουργούς

Byzantine Music in Modern Times - Indices of Byzantine Music

ΚΟΣΜΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΠΟ ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΟΥΣ ΚΩΔΙΚΕΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Μοναχισμός

- Μοναχισμός: αναχώρηση σε κάποιο έρημο μέρος μακριά από τους ανθρώπους και τα εγκόσμια.
- Μοναχός = ερημίτης = ασκητής
- Δοκιμασίες: νηστεία, αγρυπνία και συνεχής προσευχή

- Το μοναχικό κίνημα ξεκίνησε τον 4^ο αιώνα από την Αίγυπτο
- Δύο μορφές:
 - 1. Η μοναχική
 - 2. Η κοινοβιακή:
- Ίδρυση μοναστηριών
- Ο ηγούμενος είναι ο επικεφαλής του μοναστηριού
- Κανόνες μοναστηριού: οι μοναχοί πρέπει να τηρούν με μεγάλη ευλάβεια

- Μεγάλη ακμή του μοναχισμού μετά την αναστήλωση των εικόνων (Βιθυνία, Καππαδοκία)
- Άγιο Όρος στη χερσόνησο του Άθω: το σημαντικότερο μοναστικό κέντρο
- Οι αυτοκράτορες παραχώρησαν προνόμια στη μοναστική πολιτεία του Αγίου Όρους

